

Прочетете внимателно текста.

- Не съм аз за свещеник, майко. Как да ти кажа по-ясно... Не мога да бъда като някои свещеници, то не е занаят, да вади човек хляба си, да завъди челяд и да я храни с чужди комати*, а уж служи на бога. Не мога да бъда такъв свещеник, такъв божи служител... Мене друго ме тегли. Искам да направя добро на народа, голямо добро и големи добрини. Да го изведа нашироко и да го науча как да живей. ... Да науча и другите, и всички...

Аз искам да бъда свободен ... Да науча и другите да бъдат свободни. Ако бъда свещеник, как ще бъда свободен, когато гъркът наместник ще бъде над мене, владиката фанариот ще бъде над мене и ще трябва да протягам ръка, за да се храня. Как да ида при наместника, при владиката, когато мисля да дигна целия народ срещу тях. Да ги прогоним, те ни са чужди и не ни мислят доброто. За лукавите гръцки попове и владици ние сме стадо овци, те ни стрижат и доят, държат ни в мрак, заблуждават ни и гледат да ни направят елини. Тяхната благословия и свещеническият венец, който те ще ми дадат, за мене ще бъде проклетие и синджир. Не мога да ида при тях и сам да се вържа.

— Не те разбирам, синко, не ми е ясна приказката ти.

— И на мене не ми е всичко ясно. Човек трябва да се учи много и много, докато му стане ясна всяка мисъл и да може да я каже с ясна дума. Аз още не съм толкова учен. Само тука нещо трепти — сложи той длан на гърдите си, — нещо трепти в душата ми, напъва. Още повече трепти, гори, когато виждам как ме слушат другарите ми, когато отворихме читалището, когато се събират около мене всякакви люде и ме слушат. Да можех да събера около себе си целия народ и да мога да му кажа какво трепти в мене, да го поведе някъде нашироко. Едно знам сигурно, майко, и ми е съвсем ясно: да прогоним фанариотите от църквата и от училището, та народът да се учи в свое училище, на свой език. Фанариотите ни учат посвоему, те изкривяват, осакатяват и ума, и езика ни. Те не ни учат на здрава наука, а ни учат как да станем гърци. Те не искат да отворят очите ни, а да ги затворят. И децата се измъчват в училището, като учат на чужд език. Друго, ново училище ни е нужно, като елинското, и още по-хубаво, но да бъде наше.

— Ами стани ти даскал, сине. Щом не искаш да се започиш, стани даскал и учи децата по нашему. Кой е по-учен от тебе в Преспа!

— Не ли виждаш, майко, аз искам да стана учител на целия народ... Ето кое знам аз сигурно, кое ми е ясно: ние трябва да си имаме наши владици и наши учители... Това е дълъг, дълъг път, но знам аз, че това е нашият път, и ще вървя по него, за да мога всички да поведе след себе си — това искам аз, майко.

(по Димитър Талев)

*Комат - голямо парче хляб, филия

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	Отговорете с ДА или НЕ според текста. А. Лазар не мечтае да се започи. ДА/НЕ Б. Лазар иска да стане учител в новото училище. ДА/НЕ В. Майката ясно разбира за какво й говори синът. ДА/НЕ Г. Гърците искат да просветят българския народ. ДА/НЕ	10/1/2/ 3/4	10/1/2/3/4

	<p>Б. Храмът беше пълен с деца и невести, с въстаници бодри и бащи злочести, които борбата в тез зидове сбра. Участта си всякой вече я разбра.</p> <hr/> <p>В. Стройна се Калина вие над брегът усамотени, кичест Явор клони сплита в нейни вейчици зелени. Уморен, под тях на сянка аз отбих се да почина, и така ми тайната си повери сама Калина — с шепота на плахи листи, шепот сладък и тъжовен: „Някога си бях девойка аз на тоя свят лъжовен.</p> <hr/>		
<p>11.</p>	<p>Запишете следните съществителни: <i>ръка, венец, училище, владика</i> А. в множествено число</p> <hr/> <hr/> <p>Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишете с букви)</p> <hr/>	<p>L/0/1/2/ 3/4</p> <p>L/0/1/2/ 3/4</p>	<p>L/0/1/2/ 3/4</p> <p>L/0/1/2/ 3/4</p>
<p>12.</p>	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „КРЪГ” в различни значения /можете да промените формата на думата - число.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/ 3</p> <p>L/0/1/2/ 3</p> <p>L/0/1/2/ 3</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>

15.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>Не мога да бъда като някои свещеници, то не е занаят, да вади човек хлеба си, да завъди челяд и да я храни с чужди комати, а уж служи на бога:</p> <p>_____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (три, четири, пет, шест, седем) прости изречения.</p>	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1
16.	<p>Запишете даденото изречение, като трансформирате пряката реч в непряка:</p> <p>Лазар отвърна: - Не съм аз за свещеник, майко. Как да ти кажа по-ясно.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2 L/0/1/2 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1/2 L/0/1/2 L/0/1 L/0/1 L/0/1
17.	<p>На празните места запишете съответните дати и имена собствени:</p> <p>Априлското въстание избухнало преждевременно на _____ * _____ година в Копривщица. Същия ден то било обявено и в Панагюрище. Георги _____ сформирал конен отряд – т.нар. „Хвърковата чета“, с която разпалил бунта из цялото Средногорие и в част от родопските села. Безпримерен героизъм показала и четата на _____, която е превзела кораба „Радецки“, слязла на българския бряг край _____ и отттам се насочила към Врачанския Балкан, където войводата _____ бил убит.</p> <p><i>* - да се посочат ден и месец</i></p>	L0/1/2/ 3/4/5/6/ 7/8/9	L0/1/2/3/ 4/5/6/7/8 /9
18.	<p>Отговорете на следните въпроси, като запишете заглавието на творбата:</p> <p>1. В кой от разказите на Елин Пелин пътят отвежда в блатото – метафора на безизходността? _____</p> <p>2. В коя от творбите на Елин Пелин смислово функционира фолклорната традиция на «надиграване»? _____</p> <p>3. Коя от творбите на Пейо Яворов представя образа на природата «мощеха» и разкрива прокълнатостта на човека в един свят на ирационални сили? _____</p> <p>4. В коя от творбите на Д.Дебелянов спомен, двор, затвор са ключови символи? _____</p>	L0/1/2/ 3/4	L0/1/2/3/ 4

